

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

අම්පාර නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද අතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181(1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම් හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අම්පාර නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වර්ථකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම් නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය

ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක හා සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූව ද අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථය ද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව.
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව.
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව.
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(i)(ඇ)(iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මිලට ගනු ලැබූ රු.5,566,615 ක වටිනාකමක් වූ ස්ථාවර වත්කම්, අදාළ ස්ථාවර වත්කම් ගිණුම් තුළ දක්වා නොතිබුණි.	ස්ථාවර වත්කම් ගිණුම 2025 දී නිවැරදි කරන බව.	ස්ථාවර වත්කම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ක්‍රියාතමක කළ LDSP හා PSDG ව්‍යාපෘති වලට අදාළව රු.30,286,340 ක් වූ වැය කිරීම් ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.	ස්ථාවර වත්කම් මෙතෙක් ඇස්තමේන්තු කර නොමැති අතර ඉදිරියේදී ඉදි කිරීම් ප්‍රාග්ධනිත කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ප්‍රාග්ධන වැය නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.2 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණු එකතුව රු.39,566,324 ක් වූ ගිණුම් විෂයන් 07 ක් සම්බන්ධයෙන් ශේෂ සනාතන ඉදිරිපත් නොකිරීම නිසා සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාපනය කිරීමට නොහැකි විය.	දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන ශේෂයකි. සොයා බැලීම් සිදු කොට සුදුසු කටයුතු 2025 අවසන් ගිණුම් තුළින් සිදු කරන බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දැක්වෙන ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය)			

170 වගන්තිය

නගර සභාවට අයත් දේපල වෙනුවෙන් අයකළ යුතු හිඟ වරිපනම් බදු සහ නගර සභාවට අයත් දේපල කුලියට ලබාදීමෙන් අයවිය යුතු රු.44,752,948 ක කුලී මුදල අයකර ගැනීම සඳහා දේපල තහනම් කර සිදුකළ යුතු ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නගර සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

කඩ කාමර මුදු තබා සභාව සතු කොට ගෙන අදාල අයිතිකාර පාර්ශවයන්ට බඩු භාහිරාදිය ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී.

නගර සභා ආඥා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

ඇතැම් හිඟ ගාස්තු අය කර ගැනීම සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අම්පාර පොලිසියේ පැමිණිලි සිදු කර ඇති බව.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 880

නගර සභාවේ මුදල් අයකැමී, මුදල් හා වෙක්පත් භාරව සිටින නිලධාරීන්, වෙක්පත් අත්සන් කරන නිලධාරීන්, ගබඩා භාරව කටයුතු කරන නිලධාරීන් සහ ආදායම් පරීක්ෂකවරයා යනාදී වශයෙන් මුදල් සහ වත්කම් භාරව කටයුතු කරන නිලධාරීන්ගෙන් ඇප මුදල් ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

තනතුරු නිතර නිතර වෙනස් කිරීමට සිදු වූ බැවින් ඇප මුදල් ලබා ගැනීමට බාධාවක් වී ඇති බව.

මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ

2016 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ 3 ඡේදය

වාහන ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව මාස 12 කට වරක් හෝ කිලෝමීටර් 25,000ක දුර ධාවනය කිරීමෙන් පසුව හෝ සිදුකළ යුතු වුවත් නගර සභාව සතු භාවිත තත්ත්වයේ පවතින වාහන 08 ක් සඳහා ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව සිදුකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මෙහිදී ඇතැම් වාහන වල මීටර් නොමැතිව තිබූ වාහන වල මීටර් සවි කොට මේ වන විට අදාල පරීක්ෂාවන් සිදු කොට ඇති අතර තවද ඩෑෂ් බෝඩ් නොමැති වාහන වල පිටතින් මීටර් සවිකිරීමට සිදුව ඇති නිසා අදාල කටයුතු ප්‍රමාද වී පවතින බව.

චක්‍රලේඛයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන ආදායම ඉක්මවූ වියදම රු.2,489,573 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.10,008,803 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

නගරාධිපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්	බිල් කළ ආදායම්	රැස් කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
i. වරිපනම් හා බදු	11,650,000	8,872,372	10,998,060	44,752,948	11,700,000	10,341,122	7,786,972	37,875,918
ii. කුලී ආදායම	11,502,126	5,845,606	15,679,204	16,933,586	12,453,126	9,617,823	8,574,559	13,218,503
iii. බලපත්‍ර ගාස්තු	2,402,000	17,637,211	1,763,721	-	3,302,000	1,475,065	1,475,065	-
iv. වෙනත් ආදායම්	68,190,200	74,290,530	74,290,530	-	76,502,580	68,974,836	68,974,836	-
v. එකතුව	<u>93,744,326</u>	<u>106,645,719</u>	<u>102,731,515</u>	<u>61,686,534</u>	<u>103,957,706</u>	<u>90,408,846</u>	<u>86,811,432</u>	<u>51,094,421</u>

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අයකර ගත යුතු වරිපනම් බදු මුදල රු.44,752,948 ක් වූ අතර එය වාර්ෂිකව අයකළ යුතු තක්සේරු මුදල මෙන් පස් ගුණයකට වැඩි අගයක් විය.	2024 දී අදාළ දේපල හිමිකරුවන්ට දින 14 ක් තුළ ගෙවීම් කටයුතු සිදු කරන මෙන් වරෙන්තු ලිපි නිකුත් කොට ඇති අතර ඉන් පසුද ගෙවීම් සිදු නොකරන ලද පාර්ශවයන් වෙත රතු නිවේදන නිකුත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2018 වර්ෂයේ සිට 2024 දෙසැම්බර් 31 දක්වා හිඟ කඩ කුලී ශේෂය අඛණ්ඩව වැඩිවෙමින් පැවති අතර 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ කඩ කුලී ශේෂය රු.16,933,586 ක් විය.	2025 ජනවාරි සිට කඩ කාමර ගිවිසුම් අලුත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති බව.	හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

නගර සභා ආඥා පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කාර්තවයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නගර සභා ආඥා පනතේ 157 වගන්තිය යටතේ අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවිය යුතු සියලු කාර්යයන් හඳුනාගෙන අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අතුරු ව්‍යවස්ථා 06 ක් පමණක් පනවා තිබුණි.	අතුරු ව්‍යවස්ථා සම්මත කර ගැනීමේ ප්‍රායෝගික ගැටලුවක් පවතී. පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය විසින් පොදු අතුරු ව්‍යවස්ථා මාලාවක් සකස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	අතුරු ව්‍යවස්ථා පනවා සභාවේ කටයුතු නීත්‍යානුකූල කරගත යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අම්පාර නගර සභාව විසින් බුද්ධාගල පාර, තිස්සපුර යන ස්ථානයේ පවත්වාගෙන යන සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා 1988 අංක 56 සහ 2000 අංක 53 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන පාරිසරික පනත යටතේ වලංගු පරිසර බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු වුවත් 2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට පරිසර බලපත්‍රයක් ලබාගෙන නොතිබුණි.	2020 මාර්තු මස සිට ආරම්භ වූ කොරෝනා වසංගතය හේතුවෙන් දිරන නොදිරන කසල වෙන් නොකිරීමට ගෙන තිබූ තීරණ මත මේ දක්වාම සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරන ඒකකය නැවත ආරම්භ කර නොමැත. ඒ අනුව පරිසර බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට ද ඉල්ලුම් කිරීමේ හැකියාවක් නොමැති අතර, නැවත සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරන ඒකකය ආරම්භ කිරීමෙන් පසු ඒ සඳහා පරිසර බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	පරිසර බලපත්‍රයක් කඩිනමින් ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ මත්පැන් හල, තානයම හා උත්සව ශාලා තුළින් රු.61,244,551 ක් උපයා තිබුණි. සේවකයන් 09 දෙනෙකු එම ස්ථානයන්හි සේවය කරනු ලබන අතර එම ස්ථානයන්හි භාවිතා කරනු ලබන පොත් සහ අනෙකුත් ලිපි ලේඛන නිසි අධීක්ෂණයකට ලක් වී නොතිබුණි.	අදාළ ස්ථාන ගණකාධිවරයා සහ ආදායම් පරීක්ෂක විසින් වරින්වර පරීක්ෂා කරනු ලබන අතර ආදායම් පරීක්ෂක වරුන් 4 කගේ සේවය අවශ්‍යය නගර සභාව සතුව එක් ආදායම් පරීක්ෂකයෙකු පමණක් සිටීම	නිසි පාලනය ක්‍රියාවලියක් කඩිනමින් ස්ථාපනය කළ යුතුය.

නිසා ප්‍රමාණවත් ආකාරයට
අදාළ පරීක්ෂණ කටයුතු සිදු
කිරීමට නොහැකි වී ඇති බව.

(ඇ) මහජන උද්‍යානය නවීකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය මඟින් ඉතිරි වූ මිලියන 5.5 කින් අනුමැතියකින් තොරව ගෘහ භාණ්ඩ මිලට ගෙන මේ වන විටත් භාවිතයට නොගෙන තිබුණි.	ව්‍යාපෘතියේ PT2 යටතේ සමස්ථ වශයෙන් රු.මි. 5.69 ක පමණ මුදලක් ඉතිරි වූ අතර එම මුදල භාවිතා කර භාණ්ඩ මිලට ගන්නා ලදී.	භාවිතා නොකරන භාණ්ඩ කඩිනමින් භාවිතයට ගත යුතුය.
---	---	---

3.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නගර සභා බල ප්‍රදේශයට අයත් දේපල මත 2005 වර්ෂයේ සිදුකරන ලද තක්සේරුවක් මත පදනම්ව 2024 වර්ෂය සඳහා වරිපනම් බදු අයකර තිබුණි.	2026 වසරේ සිට නව තක්සේරුව මත අදාළ වරිපනම් අය කිරීමේ හැකියාව ඇති බව.	කාලීනව තක්සේරුකර බදු මුදල් අයකරගත යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්ය හෝ උන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නගර සභාව සතුව පවතින අලුත්වැඩියා කළ නොහැකි තත්ත්වයේ පවතින වාහන 12 ක් නියමිත ක්‍රමවේදය භාවිතයෙන් වෙන්දේසියේ විකිණීමට කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් දිරාපත් වෙමින් පැවතුණි.	සභාව සතුව කලක් තිස්සේ අළුත්වැඩියා කළ නොහැකි තත්ත්වයේ ඇති වාහන කීපයක් ඇති අතර එම වාහන ඉදිරියේදී අනුමත ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින් කඩිනමින් වෙන්දේසි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	කඩිනමින් වෙන්දේසි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නගර සභාවට අයත් ඉඩම් 42 ක් හා එම ඉඩම්වල පිහිටි ගොඩනැගිලිවල වටිනාකම හඳුනාගෙන උපලේඛන සකස් කිරීමට හා වත්කම් ලේඛන තුළ වටිනාකම් ඇතුළත් කර යාවත්කාලීනව පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	නගර සභාව සතු ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි බොහොමයක් සඳහා නගර සභාව නමින් ඔප්පු නොමැති අතර එම නිසා ඒවා තක්සේරු කිරීමේ ගැටළු පවතී. අදාළ දේපල සඳහා ඔප්පු සකස් කිරීමට මේ වන විට ඇතැම් ඉඩම් මිනුම් කටයුතු සිදු කරන අතර ඒ සඳහා විශාල කාලයක් වැය වන බව.	දේපල පවරා ගැනීමක් කර වටිනාකම හඳුනාගෙන ලේඛනගත කිරීමට හා ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) නගර සභාව භාරයේ පවතින වාහන 14 ක අයිතිය නගර සභාව නමට පවරා ගැනීමට විගණන දින වන විටත් සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	දැනට ධාවනයට සුදුසු වාහන 4 ක් ඉදිරියේදී පවරා ගැනීමට කටයුතු කරන බවත් ඉතිරි වාහන කලක් තිස්සේ ධාවනයෙන් ඉවත් කර තිබූ නිසා එම වාහන පවරා ගැනීම සඳහා ආදායම් බලපත්‍ර ලබා ගැනීම සඳහා දුම් වාර්ථා ලබා ගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව.	වාහන අයිතිය පවරාගෙන අළුත්වැඩියා කිරීමට හෝ අපහරණය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
--	---	--

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට නගර සභාවේ තනතුරු 08 ක් පුරප්පාඩුව පැවතුණි.	අනුමත ආදායම් පරිපාලක තනතුරු 4ක් තිබුණද දැනට එක් නිලධාරියෙක් පමණක් සේවය කරනු ලබන බව .	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) සේවක ණය ලේඛනය අනුව සේකයන්ගෙන් අය කළ යුතු ණය ශේෂ 07 ක වටිනාකම රු.924,762 ක මුදලක් වසරකට වැඩි කාලයක් අය නොවී පවතී.	මියගිය සේවකයාගේ ණය අයකර ගැනීම සඳහා ඔහුගේ නොඉල්ලුමට අදාළ ණය ශේෂය ඇතුළත් කර ඇති අතර සේවය අතහැර යාමේ නිවේදන නිකුත් කර ඇති සේවකයින් සඳහා ඔවුන්ගේ ඇපකරුවන්ගෙන් ණය ශේෂය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇති අතර ඇතැම් සේවය අතහැර ගිය සේවකයින් විසින් අදාළ ණය මුදල් මාසිකව පියවීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	හිඟ ශේෂය කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.7 වාහන පද්ධතිය කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
නගර සභාව සතු භාවිත තත්ත්වයේ පවතින වාහන 24 ක් සඳහා ආදායම් බලපත්‍ර හා රක්ෂණ සහතික ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	සභාව සතුව ධාවන තත්ත්වයේ ඇති වාහන සියල්ල සඳහා රක්ෂණ සහතික මේ වන විටත් ලබා ගෙන ඇති අතර ධාවන තත්ත්වයේ ඇති ප්‍රධාන වාහන කීපයක් සඳහා ආදායම් බලපත්‍ර ලබාගෙන ඇති බව.	වාර්ෂිකව රක්ෂණ සහතික හා ආදායම් බලපත්‍ර ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 40 වගන්තිය සහ මුදල් රෙගුලාසි 133(1) ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණනය මගින් ආයතනික මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	මාස 3 කට වරක් අභ්‍යන්තර විගණන කමිටුව රැස්වන අතර එහිදී අභ්‍යන්තර විගණනයක් සිදු කර අදාළ නිලධාරීන් දැනුවත් කරනු ලබයි. එය ඉදිරියේදී විධිමත් කිරීම සඳහා කටයුතු කරන බව.	ජාතික විගණන පනත ප්‍රකාරව නගර සභාවේ සියලු කාර්යයන් ආවරණය වන පරිදි ආයතනික මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4.2 විගණන කමිටුව

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක DMA/01-2019 දරන අභ්‍යන්තර විගණන මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානය වන විටද සභාව විසින් විගණන සහ කළමනාකරණ කමිටු ස්ථාපිත කර කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව.	විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කර රැස්වීම් පැවැත්වීමට පියවර ගත යුතුය.

4.3 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2017 අංක 19 දරන තිරසාර සංවර්ධන පනත ප්‍රකාරව තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු සහ පරමාර්ථ ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස්කර එමගින් අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සැලසීමට සභාව විසින් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	2025 අයවැය සකස් කිරීමේදී තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු ඉටුවන ආකාරයට ප්‍රතිපාදන වෙන් කර ඇති බව.	වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව තිරසාර සංවර්ධන පරමාර්ථ සහ අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත රැස්කර එමගින් අවශ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සැලසීමට සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.